

Sygn. akt SNO 69/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący)

SSN Romualda Spyt

SSN Dariusz Zawistowski (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Wojnicka

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Apelacyjnego [...]

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 grudnia 2015 r.,

sprawy **J. G.**

sędziego Sądu Okręgowego w [...]

w związku z odwołaniem obrońcy

od wyroku Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego w [...]

z dnia 25 maja 2015 r.,

- 1. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;**
- 2. stwierdza, że koszty dyscyplinarnego postępowania odwoławczego ponosi Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 maja 2015 r., Sąd Apelacyjny, Sąd Dyscyplinarny w [...] uznał obwinionego J. G. za winnego zarzucanego mu przewinienia dyscyplinarnego polegającego na zmianie treści ogłoszonego w dniu 30 sierpnia 2013 r. w sprawie [...] Sądu Okręgowego w [...] wyroku i doręczenie go stronie pozwanej w formie

papierowej o treści zasądzającej na rzecz Przedsiębiorstwa X., podczas gdy ogłoszenie wyroku dotyczyło Przedsiębiorstwa Y. oraz zawarcie w punkcie 3, nieodczytanego podczas ogłoszenia wyroku zwrotu „w tym kwotę 3617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego”, a nadto w punkcie 4 odmiennie niż ogłoszono jego brzmienie, gdyż zawarto tam zwrot „tytułem kosztów stawiennictwa świadków”, a nie „z tytułu kwoty dla świadków za stawiennictwo na rozprawie”, i wymierzył mu karę nagany.

Sąd ustalił, że w dniu 30 sierpnia 2013 r. o godz. 10.00, w sprawie [...], której obwiniony był referentem, ogłoszony został wyrok, w którym jako strona powodowa zostało wskazane Przedsiębiorstwo X.. Punkt 3 ogłoszonego wyroku nie zawierał zwrotu „w tym kwotę 3.617 (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego”. W punkcie 4 nakazano pobrać od pozwanych solidarnie na rzecz Skarbu Państwa 640 (sześćset czterdzieści złotych) „z tytułu kwoty dla świadków za stawiennictwo na rozprawie”. W wersji papierowej wyroku, dołączonej do akt jako strona powodowa zostało wskazane Przedsiębiorstwo Y.. W pkt. 3 wyroku zasądzono od pozwanych na rzecz interwenienta ubocznego kwotę 4.989 (cztery tysiące dziewięćset osiemdziesiąt dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, i kwotę 3.617 (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Z kolei w punkcie 4 tego wyroku nakazano pobrać od pozwanych na rzecz Skarbu Państwa kwotę 640 (sześćset czterdzieści złotych) tytułem zwrotu stawiennictwa świadków. Niezgodność pomiędzy treścią ogłoszonego wyroku a jego wersją papierową została dostrzeżona przez dwie pozwane: J. M. i K. M. Sąd Apelacyjny rozpoznając apelację pozwanych, wyrokiem z dnia 5 września 2014 r., uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Uznał, że wyrok został wydany na rzecz pomiotu nie uczestniczącego w procesie co zostało zakwalifikowane jako nierozpoznanie istoty sprawy.

Odwołanie od wyroku Sądu Dyscyplinarnego wniósł obwiniony. W odwołaniu zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 107 § 1 u.s.p., a także podniósł zarzut rażącej niewspółmierności kary (art. 427 § 2 i art. 438 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p.). Wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i

uniewinnienie obwinionego od zarzucanego mu przewinienia dyscyplinarnego, ewentualnie o odstąpienie od wymierzenia obwinionemu kary dyscyplinarnej lub wymierzenie kary upomnienia, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Obrońca obwinionego w odwołaniu podniósł, że Sąd Apelacyjny, Sąd Dyscyplinarny dopuścił się naruszenia art. 107 § 1 u.s.p. poprzez uznanie, że czyn popełniony przez obwinionego stanowi przewinienie dyscyplinarne. W jego ocenie działanie obwinionego nie stanowiło przewinienia dyscyplinarnego w postaci oczywistej i rażącej obrazy prawa w rozumieniu art. 107 § 1 u.s.p.

J. G., sędzia Sądu Okręgowego został obwiniony o to, że dopuścił się rażącej i oczywistej obrazy art. 332 § 1 k.p.c. oraz uchybił godności urzędu sędziego w ten sposób, iż dokonał zmiany treści ogłoszonego w dniu 30 sierpnia 2013 r., w sprawie [...] wyroku Sądu Okręgowego i doręczył go stronie pozwanej w formie papierowej o treści innej aniżeli został on ogłoszony (rozbieżność dotyczyła oznaczenia strony powodowej oraz orzeczenia o kosztach postępowania). Obwiniony przyznał się do zarzucanego mu czynu.

Wykładnia pojęcia „oczywistego i rażącego naruszenia przepisów prawa” powinna być dokonywana w sposób zważający, z uwagi na konieczność uwzględnienia zasady konstytucyjnej niezawisłości sędziowskiej. Sędzia może być pociągnięty do odpowiedzialności dyscyplinarnej za błędy w orzekaniu jedynie wyjątkowo - tylko za oczywiste i rażące pogwałceniem przepisów prawa, widoczne od razu dla każdego i bez wnikania w szczegóły sprawy bez potrzeby analizowania stanu faktycznego i prawnego (por. wyrok Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego: z dnia 7 maja 2008 r., SNO 45/08, OSNSD 2008, poz. 11 i z dnia 29 czerwca 2015 r., SNO 39/15, LEX nr 1755919). Obraza przepisów prawa jest oczywista, gdy błąd sędziego jest łatwy do stwierdzenia i został popełniony w odniesieniu do przepisu, którego znaczenie nie powinno nasuwać wątpliwości nawet u osoby o przeciętnych kwalifikacjach prawniczych, a jego zastosowanie nie wymaga głębszej analizy. Natomiast rażący charakter obrazy przepisów należy odnosić do jej skutków ocenianych na tle konkretnych okoliczności, gdy popełniony błąd narusza istotne interesy stron bądź innych osób biorących udział w

postępowaniu lub powoduje zagrożenia dla dobra wymiaru sprawiedliwości (por. wyrok Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego z dnia 11 grudnia 2014 r., SNO 61/14, LEX nr 1583237). Twierdzenie obrońcy obwinionego, że oczywista i rażąca obraza przepisów postępowania stanowi tylko wówczas przewinienie dyscyplinarne, gdy jednocześnie stanowi działanie uchybiające godności urzędu, jest nieuzasadnione.

Istota zarzucanego przewinienia dyscyplinarnego polegała na tym, że obwiniony dokonał zmiany wydanego przez sąd wyroku w ten sposób, iż stronie pozwanej doręczono w formie pisemnej orzeczenie o zmienionej treści, innej niż ogłoszona na rozprawie. Takie działanie miało znamiona oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa w rozumieniu art. 107 § 1 u.s.p. Niewątpliwie godziło ono także w dobro wymiaru sprawiedliwości i podważało zaufanie obywateli do sądu. Zgodnie z art. 332 § 1 k.p.c. sąd jest związany orzeczeniem od chwili jego ogłoszenia. Oznacza to, że nie można dokonywać zmian w treści wyroku po ogłoszeniu, poza wyjątkami przewidzianymi w przepisach i w sposób przyjęty w ustawie procesowej. W zakresie wadliwego oznaczenia strony istnieje np. możliwość dokonania sprostowania. Obwiniony jako sędzia z dużym doświadczeniem zawodowym musiał sobie zdawać z tego sprawę. Z tego względu podniesiony przez obwinionego zarzut naruszenia art. 107 § 1 u.s.p. przez wadliwe przyjęcie, że zarzucany mu czyn nie miał charakteru oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa był nieuzasadniony.

Nietrafny jest także zarzut, że wymierzona obwinionemu kara nagany jest rażąco niewspółmierna. Orzeczona kara dyscyplinarna powinna spełniać cele zapobiegawcze i wychowawcze w stosunku do sprawcy, a także uwzględniać potrzeby prewencji ogólnej. Wymiar kary powinien być uzależniony przede wszystkim od ciężaru gatunkowego przewinienia dyscyplinarnego - niższy w przypadku zawinionego lecz drobnego uchybienia w czynnościach służbowych i wyższy w przypadku cięższych przewinień dyscyplinarnych. Przewinienie dyscyplinarne popełnione przez obwinionego było związane z rażącym naruszeniem przepisów postępowania i wywołało poważne, negatywne skutki. Podnoszone przez obwinionego okoliczności, dotyczące znacznego obciążenia pracą orzeczniczą, nie stanowią podstawy przemawiającej za wymierzeniem

łagodniejszej kary. Znaczne obciążenie pracą może usprawiedliwiać ewentualnie drobne błędy, popełnione zwykle w natłoku zajęć. Nie może być jednak do nich zaliczone działanie obwinionego polegające na zmianie treści ogłoszonego wcześniej wyroku. Przy wymiarze kary Sąd Dyscyplinarny zasadnie uwzględnił także, że obwiniony był już wcześniej ukarany dyscyplinarnie i stosowano w stosunku do niego środki z art. 37 § 4 i art. 40 § 1 u.s.p.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny orzekł jak w sentencji.

kc